

# Manual de condus motocicletă

Acest text este luat din manualul de pilotaj al statului Alberta (din Canada). Ceea ce va învăța la școala de șoferi în România este depășit și aplicabil pe motocicletele care se fabricau acum 30 de ani. Cititi tot acest text, pentru că va salva viața și motocicletă. Aceasta este traducerea în limba română a manualului.

Această traducere este realizată de către motocicliștii din România. Este normal că între versiunea în limba engleză și cea în limba română să apară neconcordanțe. Dacă găsiți așa ceva și considerați că se poate înțelege altceva decât ceea ce trebuia să se înțeleagă, vă rog să-mi scrieți la această adresă: [alex@motociclism.ro](mailto:alex@motociclism.ro)

Au tradus:

- [Mihailescu Irinel](#) - Cuprins
- [SJ WOLF](#) - Capitolul 1
- [Iulian Maiorescu](#) - Capitolele 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Pagina scrisă și corectată de [Alex Sovu](#)  
Corectura suplimentară: [Laurentiu Marin](#)

## Cuprins

### [Capitolul 1 - Pregătirea cursei](#)

- [Alegerea motocicletei potrivite](#)
- [Motociclistul](#)
- [Echipamentul motociclistului](#)
- [Verificarea motocicletei](#)

### [Capitolul 2 - Menținerea controlului](#)

- [Poziția motociclistului](#)
- [Plecarea din pantă](#)
- [Schimbarea vitezelor](#)
- [Întoarceri și viraje](#)
- [Frână și Stopul](#)
- [Derapaje](#)
- [Parcarea](#)

### [Capitolul 3 - Drumul și poziția în trafic](#)

- [Conducerea în trafic](#)
- [Intersecții](#)
- [Schimbarea benzii](#)
- [A fii depășit](#)
- [Depășirea](#)

### [Capitolul 4 - Transportul pasagerilor](#)

- [Adaptarea la greutatea pasagerilor](#)

### [Capitolul 5 - Conducerea în grup](#)

### [Capitolul 6 - Conducerea în condiții dificile](#)

- [Apariții accidentale](#)
- [Conducerea noaptea](#)
- [Conducerea pe vreme nefavorabilă](#)
- [Conducerea pe suprafețe periculoase](#)

### [Capitolul 7 - Urgențe în timpul mersului](#)

- [Evitarea obstacolelor](#)
- [Trecerea peste obstacole](#)
- [Opirile bruste](#)
- [Expozițiile de cauciuc \(penele\)](#)
- [Blocarea accelerației](#)
- [Voblajul](#)

# Capitolul 1 - Pregatiri

## ALEGEREA MOTOCICLETEI POTRIVITE

Atunci când îți alegi motocicletă trebuie să ai în vedere ce tip de trasee vei face. S-ar putea ca o motocicletă mică să nu aibă putere pentru a menține viteze mari pe autostradă și poate deveni instabilă la viteze mari.

Pe de altă parte, o motocicletă prea mare poate fi greu de controlat. Ești pe o motocicletă de mărimea potrivită dacă:

- poți ține un picior cu toată talpa pe pământ atunci când stai calare pe motocicletă aflată în poziție verticală;
- poți împinge, parca și ridica motocicletă pe cric fără un efort deosebit (aviz amatorilor de Dnepr!);
- ajungi ușor la comenzi, fără efort și fără să te întinzi;
- împingând motocicletă, poți face un traseu în formă de 8;
- poți ridica de jos motocicletă culcată apucând de ghidon (blocând roata pe față dacă este posibil).

Trebuie să știi ce fel de trasee vei parcurge și să alegi o motocicletă făcută special pentru acel tip de trasee.

## MOTOCICLISTUL

Cunoaște-ți motocicletă suficient, astfel încât să poți găsi și folosi întrerupătoarele și comenzile fără să trebuiască să-ți iei ochii de la drum; aceasta este valabil în special pentru semnalizări, claxon, faze, soc, contact și robinetul de benzină.

Asigura-te că motocicletă este în stare tehnică bună înainte de fiecare drum. Înainte de a porni, verifică-i comenzile. Asigura-te că știi succesiunea treptelor de viteză. Manevrea de câteva ori accelerația, ambreiajul și frânela înainte de plecare. Mergi cu mare grijă până te obișnuiești cu ținuta de drum a motocicletă. Încetinește la curbe și lasă-ți distanță suplimentară pentru frânare.

Spre deosebire de șoferul unei mașini, nu ai centură de siguranță sau o cutie de metal care să te protejeze în caz de coliziune. Condu întotdeauna cu mare grijă.

Nu conduce niciodată dacă ai baut alcool sau dacă ai luat medicamente care dau amețeli sau somnolență (inclusiv multe medicamente care se iau fără rețetă). Reacțiile și judecata îți pot fi afectate de acestea. Nu conduce dacă ești obosit. Evită deshidratarea.

## ECHIPAMENTUL MOTOCICLISTULUI

### Poarta haine adecvate

Protejează-ți pielea și ochii de soare, vânt, insecte și mizerii. Pielea este cea mai bună, dar și gecele din nylon gros sau din material de blugi și pantalonii lungi sunt acceptabile. Nu lasa corzoane, cheutori sau sireturi atârând. Nu purta haine care flutura sau care se umflă în vânt, pentru că te obosesc sau îți distrag atenția. Poarta manșuri și alte elemente de echipament special pentru motocicliști. Poarta întotdeauna încălțăminte solidă, care să acopere în întregime laba piciorului și glezna.

### Poarta întotdeauna casca

Castile speciale pentru motocicliști sunt obligatorii prin lege și trebuie purtate atât de conducător, cât și de pasager. Casca trebuie să se potrivească bine pe cap, suficient de strâns ca să nu se miste pe cap atunci când bareta este încheiată. Asigura-te că iei o casca de foarte bună calitate atunci când o cumperi. Înlocuiește castile care au fost trântite, julate sau deteriorate într-un accident. Folosește numai apă și săpun pentru curățarea castii.

### Poarta întotdeauna cizme

Nu purta încălțăminte prea largă sau cu inele sau sireturi care s-ar putea agăța de comenzi. Cizmele din piele sau din material sintetic rezistent sunt cele mai bune. Trebuie ca cizmele să fie rezistente și suficient de înalte pentru a-ți proteja gleznele. Talpile trebuie să fie dintr-un material tare și cu model antiderapant. Poarta încălțăminte care să-ți permită să manevrezi corect comenzile de picior.

### Protejează-ți ochii

Vântul și ploaia îți oboresc ochii și îți tulbură vederea. Praful, insectele și mizeriile îți pot rani ochii și te pot face să scapi motocicletă de sub control. Parbrizele de pe motocicletă te apără într-o oarecare măsură de vânt, ploaie și de obiecte care zboară prin aer, dar nu-ți apără ochii, așa că poartă viziera chiar dacă ai parbriz la motocicletă.

Viziera trebuie să:

- nu aiba zgârieturi;
- permită vederea clară pe ambele părți;
- lase loc pentru ochelari de vedere, de soare, sau de protecție;
- fie bine prinsă;
- fie făcută din material securizat

## Fa-te văzut

Pentru un motociclist, a fi vizibil poate însemna diferența dintre viață și moarte. Poartă culori vii, portocaliu, roșu sau galben. Culoarele fluorescente sunt foarte indicate. O idee bună este să-ți lipești banda reflectorizantă pe motocicletă, pe casca și pe geacă.

## Poarta mâinii

Mâinile îți tin de cald și îți dau o priză mai bună pe comenzi. Cele mai bune sunt mâinile special confecționate pentru motocicliști.

## VERIFICAREA MOTOCICLETEI

**A. Cauciucurile** - asigură-te că sunt umflate corect. Folosește un indicator de presiune pentru a verifica presiunea în ambele pneuri în fiecare zi în care ieși cu motocicletă. Presiunea prea mare sau prea mică poate duce la scăderea gradului de control asupra motocicletei. Verifică întodeauna uzura cauciucurilor. Nu merge niciodată cu cauciucuri cu crapături, tăieturi sau umflături care ar putea cauza o explozie. Cauciucurile foarte uzate sunt și ele periculoase, mai ales pe vreme umedă.

**B. Piulite, suruburi și siguranțe** - vibrațiile slabesc piulitele, suruburile și siguranțele. Verifică-le în mod regulat.

**C. Claxonul** - verifică-l. Îți poate salva viața.

**D. Cabluri** - verifică să nu fie uzate, slabite, cu fire din sufa rupte sau încălcite. Înlocuiește cablurile necorespunzătoare. Ai grijă ca toate cablurile să fie bine unse și vezi dacă cablul de accelerație se întoarce în poziția de repaus atunci când îi dai drumul. Verifică cablul de ambreiaj, să fie reglat corect.

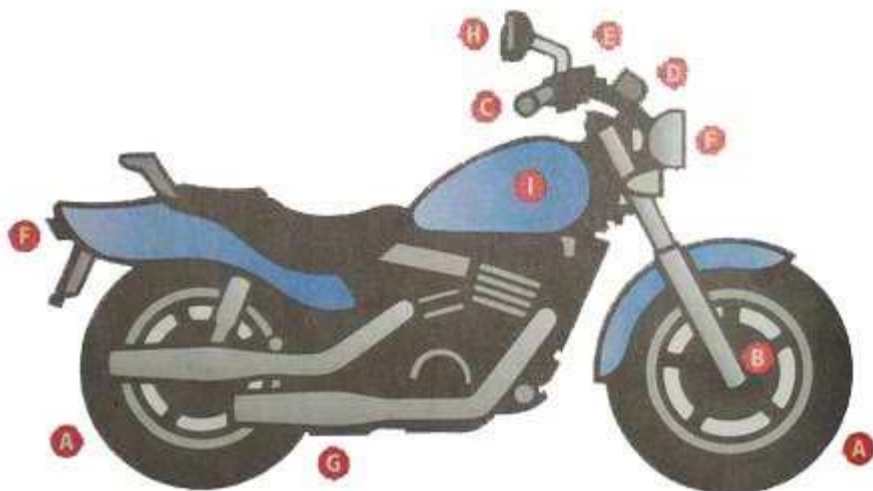
**E. Frânele** - acționează pe rând frânele pe față și pe spate, ca să te asiguri că fiecare din ele funcționează cum trebuie.

**F. Lumini** - poziția din far trebuie să se aprindă atunci când merge motorul. Verifică și faza lungă, și faza scurtă. Verifică, de asemenea, semnalizarea și stopurile de frână înainte de a pleca.

**G. Lantul sau curea de transmisie sau cardanul** - reglează și unge lantul motocicletei în mod regulat, așa cum este indicat în manualul motocicletei. Verifică după manual reglajul corect al curelei de transmisie, dacă motocicletă ta are transmisie cu cardan, verifică regulat nivelul uleiului.

**H. Oglizile** - ține oglinzile curate. Fiecare oglindă ar trebui să-ți permită să vezi aproximativ 1/2 din banda din urmă ta și cât mai mult posibil din banda de alături. Când oglinda este reglată corect ar trebui să vezi în ea o bucată din brăț și din umăr. Reglează oglinzile înainte de a pleca, pentru că este dificil și periculos să le reglezi din mers. Retine că obiectele văzute în oglindă pot fi mai aproape decât par. Uita-te scurt peste umăr înainte de fiecare schimbare de direcție. Nu conta niciodată numai pe oglinzi.

**I. Nivelele la combustibil, apă și ulei** - verifică nivelele la combustibil, apă și ulei înainte de a pleca. Verifică să nu ai scurgeri. Dacă ți se calează motorul, ți se poate bloca roata pe spate și poți scăpa motocicletă de sub control.

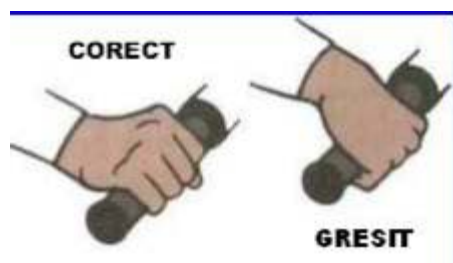


## CAPITOLUL 2 - Pastrarea Controlului

Motocicleta este un vehicul unic in felul sau. Necesita in acelasi timp indemanare si balans de la conducatorul ei pentru a fi condusa in siguranta. Numai exersarea si antrenamentul va pot invata totul dar aici sunt cateva idei care va pot ajuta:

### POZITIA MOTOCICLISTULUI

- **Saua** - stati suficient de avansati astfel incat bratele sa fie un pic indoite cand tineti ghidonul. Aceasta pozitie va va permite sa virati comod fara sa va intindeti.
- **Mainile** - apucati ghidonul usor dar ferm si folositi metoda de apucare "incheietura jos" ("wrist down") pentru a preveni o accelerare accidentala prea mare (vezi figura).
- **Balansul** - pentru a va ajuta la pastrarea balansului in timpul virajelor, presati genunchii de rezervor si uitati-va in directia in care vreti sa mergeti. Nu va uitati in jos.
- **Picioarele** - ar trebui sa fie permanent fixate ferm pe suporti in tot timpul in care motocicleta se afla in miscare. Tineti varfurile ("toes") in sus. Daca vor cadea ar putea fi prinse intre drum si suporti. Aveti nevoie de picioare pentru franare si pentru schimbarea vitezelor, deci asigurati-va ca le tineti langa controale in permanenta.
- **Pornirea (Starting Off)** - pornirea si oprirea sunt doua situatii unde controlul poate fi pierdut cu usurinta. Pentru incepatori este bine sa exerseze pornirea si oprirea intr-un loc sigur, fara trafic, pana cand aceste operatii sunt stapanite foarte bine. Este necesara o coordonarea perfecta este intre ambreiaj si acceleratie. Prea multa acceleratie duce la pierderea controlului, prea putina "omoara" motorul.



Inainte de pornire verificati urmatoarele:

- roata din fara nu este blocata;
- ajustati oglinziile retrovizoare;
- benzina pornita;
- motorul s-a incalzit si nu face zgomote anormale;
- luminile sunt pornite.

Coborati motocicleta de pe cric inainte ca pasagerii sa se urce. Intodeauna verificati pozitia picioarelor inainte sa coborati motocicleta de pe suport.

**Asigurati-va ca drumul este liber, si nu sunt:**

- copii;
- pietoni;

- alt trafic;
- orice obstacol.

### **Inainte de a pleca asigurati-va ca manevra este sigura.**

- Folositi oglinzile retrovizoare, dar nu va bazati doar pe ele. Uitati-va peste ambii umeri pentru a verifica unghiurile moarte care nu se vad in oglinda.
- Asigurati-va ca si ceilalti participanti la trafic va observa. Multi soferi au probleme in a vedea motociclistii si va pot lovi. Majoritatea soferilor implicati in accidente cu motociclisti spun ca nu i-au vazut deloc. Folositi semnalizatoarele si acordati prioritate celorlalte vehicule chiar daca traficul este redus.

## **PORNIREA IN RAMPA**

Este mult mai dificil sa porniti motocicletă in rampa decat pe teren plat. Este un pericol foarte mare de a dat inapoi si de a lovi pe cel din spate, sau de a cala motorul. Iata cea mai buna metoda:

1. Folositi frana fata pentru a tine motocicletă in timp ce porniti motorul si cuplati in prima treapta de viteza.
2. Treceti pe frana de picior pentru a tine motocicletă in timp ce actionati acceleratia cu mana dreapta.
3. Accelerati un pic mai mult pentru mai multa putere.
4. Debreiati usor si lasati usor frana spate in timp ce accelerati progresiv. Daca debreiati prea repede roata din fata se poate ridica si motorul se poate cala.
5. Eliberati frana de picior in timp ce motorul incepe sa se opreasa, iar ambreiajul va tine motocicletă.

## **SCHIMBAREA VITEZELOR**

Schimbarea vitezelor fin si repede necesita antrenament... dar, odata invatata va reduce teama pe motocicletă si va va ajuta sa mentineti controlul. Manualul de utilizare va spune viteza maxima pentru fiecare viteza. Tineti minte, in permanenta folositi treapta de viteza corecta pentru viteza cu care circulati, indiferent daca ea creste sau scade. Este mai multa la schimbatul vitezelor decat obtinerea unei accelerari continue a motocicletă. Se poate pierde controlul daca vitezele sunt folosite incorect la decelare, viraje sau pante.

### **Schimbarea in jos a vitezelor**

Schimbarea vitezelor in jos poate fi mult mai dificil de efectuat fin decat schimbarea in sus. Iata cum se face:

- inchideti acceleratia;
- strangeti ambreiajul si accelerati putin, cu o miscare ferma impingeti schimbatorul de viteze in jos cat de departe merge si eliberati-l
- eliberati ambreiajul complet dar gradual in timp ce accelerati pentru a ajusta viteza motorului cu viteza dorita de mers.

Asigurati-va ca mergeti suficient de incet cand schimbati intr-o treapta inferioara. Daca mergeti prea repede motocicletă va zdruncina (lurch) si roata din spate se poate bloca. Acest lucru este mai probabil sa se intample cand schimbati in treapta intai sau cand mergeti in panta. In aceste imprejurari trebuie sa folositi franele pentru a incetini suficient pentru a schimba viteza in siguranta.

### **Schimbarea vitezelor in viraje**

Nu schimbati vitezele in viraje decat in situatii exceptionale. O schimbare brusca a puterii pe roata din spate o poate bloca sau rasuci, provocand un derapaj. Cel mai bine este sa schimbati vitezele inainte de intrarea in viraj.

## **INTOARCERI SI VIRAJE**

Sunt doua moduri de a intoarce o motocicletă, depinde de viteza. Cand rulati cu mai putin de 20km/h o motocicletă se poate vira intorcand roata din fata in directia in care doriti sa mergeti. Acest lucru necesita un balans bun si coordonare intre ambreiaj si acceleratie. Exersati aceastra manevra intr-un loc sigur, fara trafic.

La viteze mai mari de 20km/h trebuie sa inclinati motocicletă si sa stapaniti manevra numita "contra-virare" ("counter-steering", "push-steering").

In timp ce intoarceti la viteze mari motocicletă este impinsa in afara de forta centrifuga. Pentru a compensa aceasta forta trebuie sa va inclinati catre interiorul virajului. Cu cat viteza este mai mare cu atat ma mult trebuie sa va inclinati. Multi

motociclisti, în special începătorii, nu apreciază corect viteza și încearcă să abordeze virajul prea repede. Încetiniți înainte de viraj. Uitați-vă prin curba în direcția în care virati.

Pentru a provoca înclinarea spre interior împingeți în fața ghidonului din partea în care virati. Adică împingeți cu mâna dreaptă dacă faceți dreapta, împingeți cu stânga dacă faceți stânga.

În timp ce motocicletă începe să se incline veți îndrepta automat ghidonul în direcția în care virati. Această tehnică este utilă în situațiile de zi cu zi pentru a evita spaturile în asfalt, guri de canal și accidente.

Strângeți ușor ghidonul dar ferm pentru toate virajele.

### Când virati:

- Reduceți viteza în timp ce vă apropiați de curba. Încetiniți mai mult în condiții de drum nefavorabile sau pe vreme proastă.
- Decât să vă uitați într-un punct imediat în fața motocicletei, întoarceți capul și țineți ochii la un nivel în așa fel încât să priviți prin curba în direcția în care doriți să mergeți.
- Dacă franati sau schimbați vitezele în jos, faceți-o înainte de viraj.
- Înclinați-vă în direcția virajului.
- Accelerați gradual în timpul virajului sau mențineți o viteză constantă. Evitați încetinirea în timpul virajului.
- Accelerați încet și folosiți "push-steering" pentru a îndrepta motocicletă când ieșiți din viraj.



## FRANAREA ȘI OPRIREA

Majoritatea motocicletelor au două frâne, care se operează în mod independent. La oprire folosiți ambele frâne (fața și spatele) în același timp. Frâna față oferă 75% din puterea de frânare și trebuie folosită în majoritatea cazurilor. Totuși, la viteze mici folosirea franei față poate cauza o căzătură.

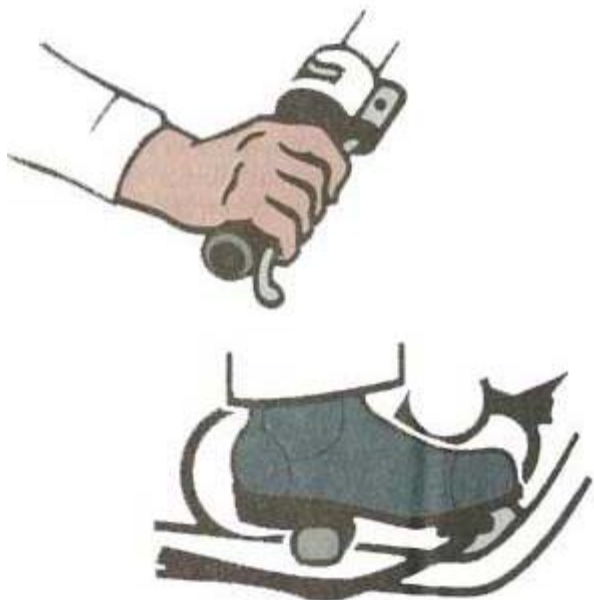
Unele motociclete sunt echipate cu sisteme integrate de frânare care operează cele două frâne împreună. Sisteme anti-blocare (ABS) sunt de asemenea disponibile pe unele modele. Dacă motocicletă voastră este echipată cu un astfel de sistem consultați manualul pentru instrucțiuni privind folosirea optimă a franelor.

Câteva sfaturi utile pentru frânare:

- Schimbați vitezele în jos în timp ce franati (frâna de motor), în acest fel compresia motorului ajută de asemenea la frânare
- Aveți grijă mare când franati în curba sau pe drum alunecos sau griblura. Pentru o frânare eficientă în curba, aduceți motocicletă la verticală, îndreptați ghidonul înainte de a frâna ferm cu ambele frâne.
- Exersați opriri controlate într-o zonă sigură, fără trafic.
- Învățați să franati echilibrat și să simțiți când roțile sunt pe cale de a se bloca.
- Puteti frâna în viraj folosind ambele frâne dar cu precauție. Aveți grijă să nu blocați vre-o roată în special pe drumuri alunecoase.
- Rămâneți în prima viteză când sunteți oprit ca să puteți degaja repede dacă este necesar. Mențineți cel puțin o frână fermă în timp ce sunteți oprit în caz că ambreiajul se eliberează din gresală.
- Niciodată nu circulați cu frână parțial aplicată. Acest lucru este semnalizat de stopul de frână care poate induce în eroare alți soferi, de asemenea cauzează uzura franelor.
- Este important ca să fiți atenți la ce este în spatele vostru verificând des oglinzile retrovizoare. Lăsați spațiu suficient între voi și cel din față, cel puțin două secunde. Nu numai că vă ajută să evitați o coliziune cu cel din față, dar vă permite să circulați mai lin și liniștit fără opriri bruste.
- Pentru frâne de urgență folosiți ambele frâne cu efort maxim dar fără a bloca roțile. Supra-frânarea unei roți sau a ambelor cauzează de obicei o derapare.

Franati cu frana fata complet. Dacă se blochează, lasati frana imediat. In acelasi timp apasati frana spate. Dacă in mod accidental se blochează, lasati-o blocata pana ati oprit complet. Dacă motocicletă este verticală și va deplasati in linie dreapta puteti încă să o controlati, chiar dacă roata spate se blochează. Dacă derapajul este cauzat de supra-accelerare slabiti acceleratia. Virati in directia in care doriti ca fata motocicletei să se deplaseze.

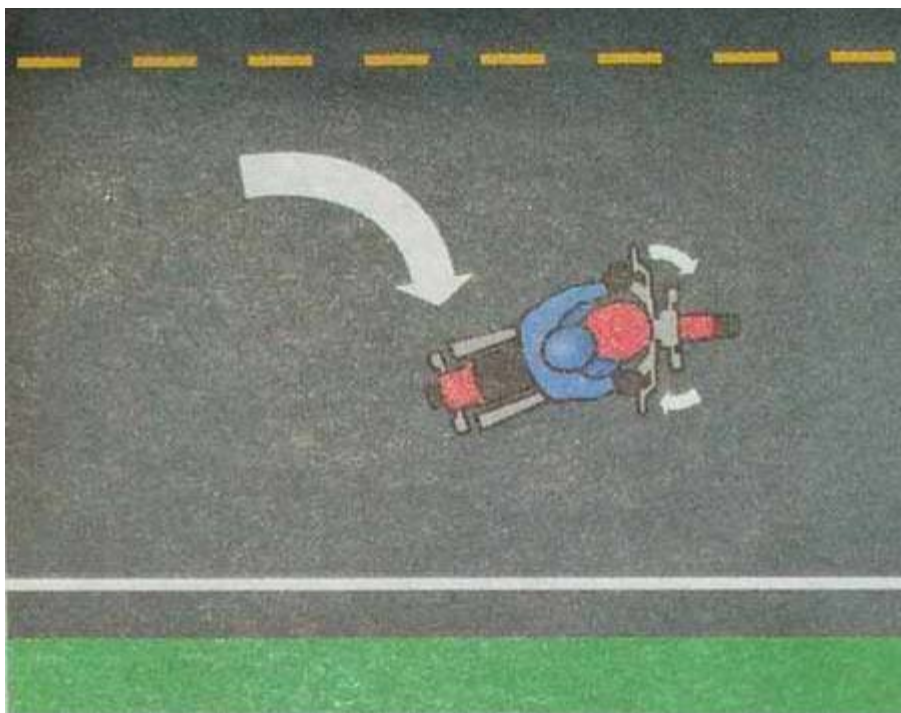
- Evitati franele bruste pe nisip sau griblura, drumuri alunecoase, marcaje vopsite, suprafete metalice, drumuri ude, in special in primele minute de ploaie.



## DERAPAJELE

Cele mai multe derapaje sunt cauzate de o eroare de pilotaj:

- Virajul prea brusc sau la o viteza prea mare
- Franarea prea puternică, de obicei pe roata din spate.
- Accelerarea prea rapidă.



Erorile motociclistului sunt agravate de condițiile de drum proaste cum ar fi suprafețele alunecoase, griblura sau nisipul. Cel mai bun mod de a ieși dintr-un derapaj este de a nu intra în derapaj. Anticipati astfel să nu fiti nevoiti să faceți miscari

rapide. Dacă nu sunteți familiar cu drumul, conduceți încet. Dacă intrați în derapaj, nu vă panicați. Dacă manevrați corect veți putea să ieșiți din dificultate.

Când apare un mic derapaj la roata spate cauzat de supra-franare, poate fi corectat virând în direcția derapajului și lăsând ușor frâna. Metoda este explicată în secțiunea precedentă "Franarea și oprirea".

## PARCAREA

Parcați unde este sigur și legal. Semnele, marcajele și bunul simț vă vor spune unde puteți parca. Motocicleta poate avea un suport central, un suport lateral, sau abele. De obicei sunt manevrate de pe partea stângă. Ar trebui să vă obișnuiți să descalcați pe partea stângă. Când parasiti motocicletă asigurați-vă ca este cuplata viteza întâi, roata față este blocată și cheia de contact nu este în contact. Evitați parcare motocicletă în pantă.

## CAPITOLUL 3 - Drumul și poziția în trafic

Mulți automobilisti nu se așteaptă, sau nu văd, motocicletele care se află pe aceeași bandă cu ei. Deși un accident ar fi din vina lor, asta nu-l ajută pe motociclist care, în mai toate cazurile, va sfârși cel mai vătămat din accident.

Protejați-vă! Faceti-vă văzuți!

### PE UNDE SA CIRCULAM ÎN TRAFIC

Una dintre cele mai bune metode pentru a vă face văzuți este să adoptați o poziție corectă pe drum în fiecare situație. Deoarece nu există o poziție universală în continuare sunt câteva sfaturi:

#### Mentineră spațiului-tampon

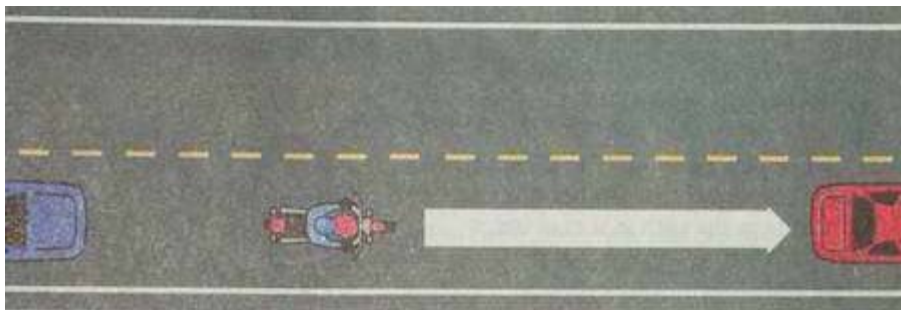
- Folosiți oglinzile pentru a ține evidența vehiculelor care deja știți că se află în spatele vostru. Dacă stați prea aproape de cel din față, șoferii care vin din contrasens nu vă pot vedea.

- Evitați să rămâneți lângă orice vehicule în mișcare. Ele pot să schimbe banda de mers brusc și să intre pe banda voastră. ? Pastrați distanță. Cu cât rulați mai aproape de vehiculul din față, cu atât mai mare este riscul pentru voi. Cea mai bună protecție este distanță între voi și ceilalți. Distanța are trei avantaje:

- Timp de reacție astfel încât să nu loviți nimic sau pe nimeni
- Spațiu de manevră în caz de neprevăzut.
- Se evita oririle bruste care vă pot cauza o accidentare din spate

- Pastrați cel puțin două secunde în spatele vehiculului din față. La viteze mai mari, sau când condițiile de drum nu sunt favorabile, pastrați o distanță chiar mai mare.

- Dacă vehiculul din spatele vostru sta prea aproape, măriti distanța față de cel din față, pentru a putea opri gradual și a evita o coliziune din spate.



- Amintiți-vă că limitele de viteză sunt date ca viteze maxime. Dacă condițiile nu sunt ideale, încetiniți.

- Conducătorii experimentați știu că trebuie să-și ajusteze constant poziția pe bandă, în funcție de condițiile de trafic. Partea stângă a benzii este des recomandată ca fiind cea mai bună deoarece:

- Evitați petele de ulei scurs de la alte autovehicule formate în centrul benzii de mers.
- Vedeti traficul în față.
- Cei care vin din față vă pot vedea mai ușor.
- Folosiți toată banda care vi se cuvine, descurajând automobilistii care încearcă să intre pe aceeași bandă.
- Puteți vedea mai mult din intersecțiile de pe partea dreaptă, și puteți fi văzuți de acolo.

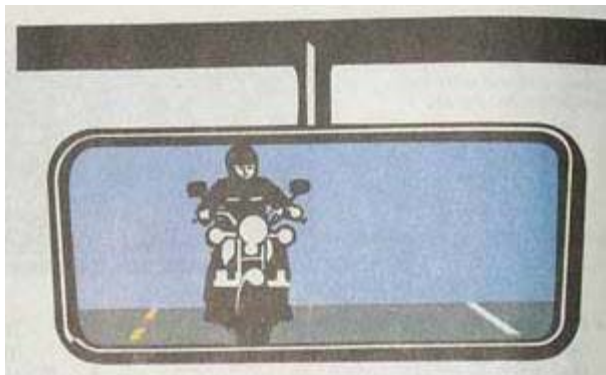
Acestea sunt avantajele în mare parte a timpului, dar sunt multe situații când este mai inteligent să folosiți partea centrală sau dreaptă a benzii de mers, pentru a mari spațiul-tampon.

- Când sunteți în spatele unui alt vehicul, stați în afara unghiului mort al șoferului. Stați într-un loc în care puteți fi văzut clar în oglinzile retrovizoare a celui din față. Pastrati distanța ca să fiți văzut mai bine. În acest fel aveți mai mult timp de reacție în cazuri neprevăzute, cum ar fi gropi sau obstacole. Fiți pregătiți să folosiți claxonul dacă este necesar pentru a-i face pe ceilalți conștienți de prezența voastră.

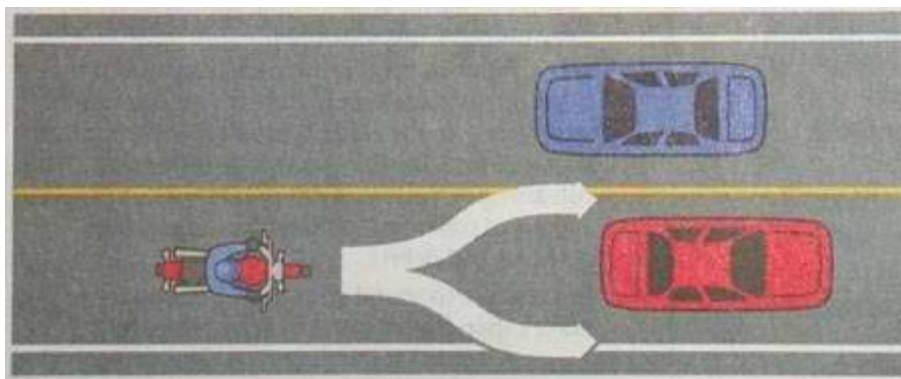
- Intotdeauna presupuneți că ceilalți șoferi din jurul vostru nu știu că sunteți acolo. Încercați să prevedeați ce intenționează ceilalți șoferi, și planuiți cum îi veți evita.

- Rulați într-o poziție care stabilește clar spațiul vostru. Nu megeți pe centrul benzii sau pe lângă trotuar deoarece poate tenta pe ceilalți șoferi să intre pe banda lângă voi.

- Nu încercați să mergeți pe lângă alte vehicule, nici măcar să intrați printre linii când traficul e oprit. Ceilalți nu se așteaptă și puteți fi ranit grav.



- Fiți foarte precaut când conduceți lângă trafic de pe alta bandă. Se poate să nu fiți văzut și alt șofer poate face o schimbare bruscă și să intre pe banda voastră. Asigurați-vă că sunteți acolo unde ceilalți au cele mai mari șanse să vă vada. Nu stați în unghiul mort al celorlalți șoferi.



- Nu încercați să depășiți fără trecerea liniei din mijloc, înghesuind vehiculul depășit pe aceeași bandă.

## INTERSECȚIILE

Majoritatea coliziunilor implicând motociclete se întâmplă la intersecții. Cele două cauze principale care duc la accidente în intersecții sunt:

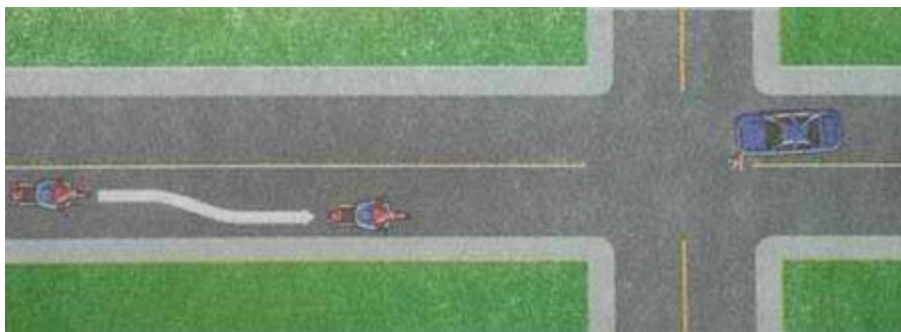
- vehiculele care vin din față virează la stânga (stânga lor) în fața unei motociclete;
- vehiculele care intra de pe o stradă laterală.

Pentru a evita coliziunile:

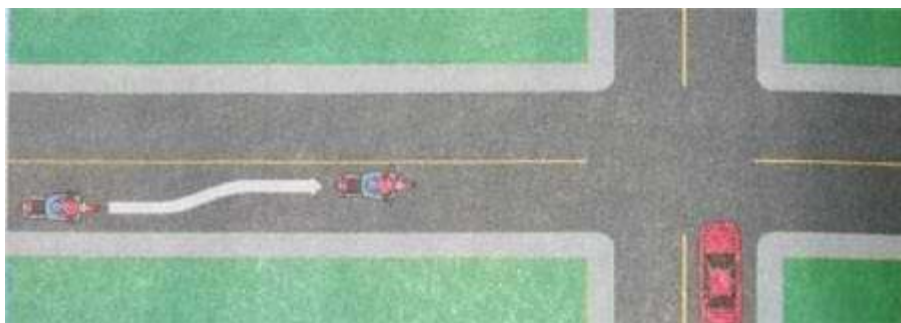
- alocati-va un spațiu de manevră suficient;
- întotdeauna încetiniți când vă apropiați de o intersecție, chiar dacă sunteți pe drum cu prioritate și ceilalți trebuie să vă cedeze trecerea.
- fiți pregătiți să opriți;
- întotdeauna verificați în oglinzile retrovizoare pentru a ști cât timp aveți față de cel din spate;
- fiți pregătiți să vă mutați pe cealaltă parte a benzii, care vă va oferi mai mult spațiu.

Nu presupuneți că ați fost văzut până nu observați un semn de la șofer.

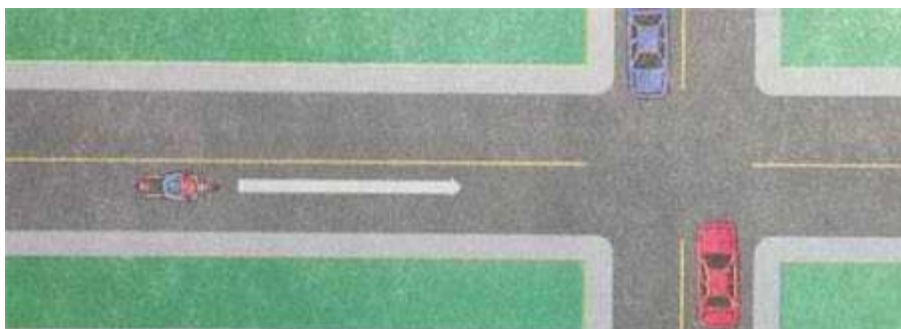
Dacă vi se oprește motorul în mijlocul intersecției și nu puteți porni, împingeți motocicletă în afara traficului și în afara intersecției. Porniți luminile de avarie.



Incetiniti și fiti pregătiți să vă poziționați pe partea dreaptă sau stângă a benzii, oricare vă ofera mai mult spațiu. Dacă un șofer din față vrea să vireze stnga, încetiniti și mutați-vă pe partea dreaptă a benzii. Dacă un vehicul poate intra pe banda voastră, presupuneți că va intra!



Dacă un autovehicul este pe cale să intre din partea dreaptă a intersecției, mutați-vă pe partea stângă a benzii și fiti pregătit să opriți. Dacă un vehicul poate intra pe banda voastră, presupuneți că va intra!



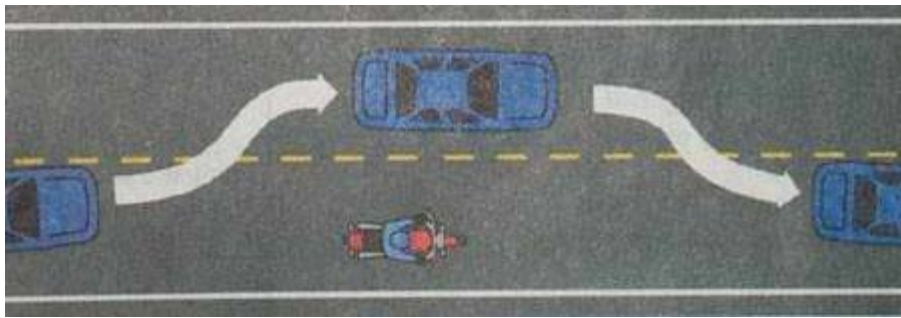
Dacă sunt autovehicule care vor să intre în intersecție din ambele părți, stați pe partea stângă a benzii. Fiti pregătit să opriți! Dacă un vehicul poate intra pe banda voastră, presupuneți că va intra!

## SCHIMBAREA BENZILOR

Există întotdeauna un risc când se schimbă benzile și este în funcție de voi dacă se face în siguranță. Evitați schimbările care nu sunt necesare. Nu faceți slalom printre benzi ("don't be a lane hopper"). Cele câteva secunde castigate prin slalom nu merită riscul. Planuiți înainte traseul astfel încât să nu fiți nevoiți să schimbați brusc banda.

Când schimbați banda de mers:

- asigurați-vă că schimbarea benzii este permisă;
- verificați traficul din față și folosiți oglinzile pentru a verifica traficul din spate;
- deoarece oglinzile au puncte moarte, întotdeauna aruncați-vă o privire scurtă peste umărul de lângă banda pe care vă mutați;
- semnalizați corespunzător;
- uitați-vă din nou, și dacă e sigur, faceți schimbarea de banda

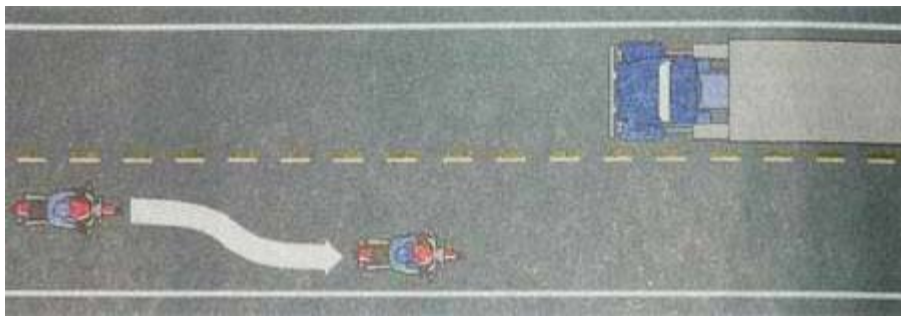


Incetiniti când sunteți depășiți, dar nu treceți imediat pe partea dreaptă deoarece îl puteți încuraja pe celălalt șofer să încerce să intre lângă voi pe aceeași bandă. Odată ce vehiculul a început depășirea, fiți pregătit să încetiniți și să vă mutați spre dreapta dacă e necesar. Reluați-vă poziția pe bandă după depășire.

## CÂND SUNTEȚI DEPAȘIT

Cooperati dacă cineva va depășește. Este ilegal și periculos să măriti viteza dacă sunteți depășit. Incetiniți, dacă este necesar, pentru a vă asigura că cel care va depășește are suficient spațiu pentru a reveni în siguranță.

Fiți atenți când un vehicul mare vine din față. Poate bloca un vânt puternic sau poate cauza un curent de atracție care va poate dezechilibra.



Când vă apropiați de un vehicul mare stați alertați și țineți mâinile ferme pe ghidon. Mutați-vă pe partea dreaptă a drumului și fiți pregătiți pentru turbulente sau schimbări ale vântului.

## DEPAȘIREA

Depășirea altui vehicul pare ușoară dar întotdeauna este un risc implicat. Nu depășiți decât dacă este necesar. Întrebați-vă: "Ce castig?". Dacă este necesar totuși să depășiți, asigurați-vă că sunteți într-o zonă în care depășirea e legală și sigură.

Nu depășiți:

- în varf de pantă;
- în intersecții;
- la trecere cu calea ferată;
- în curbă sau în alt loc în care nu aveți vizibilitate;
- pe benzile de refugiu/trotuar ("on the shoulder of the road");
- când traficul din față încetinește pentru un motiv necunoscut.
- când vehiculul din față a oprit pentru un pieton.

Când depășiți:

- verificați oglinda retrovizoare;
- întotdeauna aruncați o privire scurtă peste umărul de lângă bandă în care vă deplasați;
- semnalizați;
- uitați-vă în față pentru trafic din sens opus;
- uitați-vă peste umăr încă o dată, și dacă este sigur, continuați.

După ce ați depășit un vehicul asigurați-vă că este vizibil în oglinda retrovizoare, verificați peste umăr, semnalizați, lăsați un spațiu-tampon suficient, și intrați înapoi pe bandă de mers când e sigur.

Este ilegal să depășiți viteza legală când depășiți alt vehicul.

## CAPITOLUL 4 - Transportul Pasagerilor

Nu ar trebui să transportați pasageri până nu capatați experiența în manevrarea motocicletei. Greutatea în plus schimbă modul în care motocicletă se manevrează, modul în care virează, accelerează sau oprește. Sunteți legal responsabili pentru siguranța pasagerului.

- Persoana din spate ar trebui să stea cât mai în față posibil fără să va înghesuie.
- Asigurați-vă că pasagerul înțelege că trebuie să stea nemiscat, în special când manevrați motocicletă.
- Trebuie să aveți un scaun adecvat și suporturi de picioare adecvate, care să-i permită pasagerului să stea în spatele vostru fără să va incomodeze, sau să va facă să va mutați de pe poziția normală.
- Pasagerul trebuie să poartă același tip de echipament de protecție ca și conducătorul motocicletei (casca, protecție pentru ochi, costum, etc)
- Asigurați-vă că pasagerul știe ce va așteptați de la el, înainte să porniți.
- Instruiți pasagerul să nu coboare niciodată de pe motocicletă fără să va întrebe în prealabil.
- Pasagerul și conducătorul motocicletei sunt obligați de lege să poartă cască de protecție omologată.
- Pasagerii care sunt în această postură pentru prima dată trebuie acomodați printr-o rulare la viteze joase în condiții de trafic redus.

### ADAPTAREA LA GREUTATEA PASAGERULUI

Pentru a va adapta la greutatea în plus a pasagerului, trebuie să:

- Conduceți cu viteze mai joase, în special în viraje, intersecții sau hopuri.
- Incepeți încetinirea mai devreme decât de obicei când va apropiați de un stop.
- Pastrați o distanță mai mare față de cel din față.
- Căutați spații largi când traversați sau când intrați în trafic.
- Înainte să faceți orice mișcare, asigurați-vă că ați avertizat și pasagerul - pentru a evita surprizele.



1. Mișcările bustului pot face ca motocicletă să fie greu de controlat. Pasagerul întotdeauna trebuie să se miste cu voi: să se incline înainte când accelerați, să se incline înapoi când încetiniți, și să se incline într-o parte când virati. Asigurați-vă că pasagerul folosește manerul de susținere corect.
2. Pentru a permite greutatea în plus a pasagerului, ajustați amortizoarele și verificați jocul la lanțul de transmisie finală.
3. Ambele picioare ale pasagerului trebuie să stea pe suporturi, chiar și când sunteți opriti. Esapamentele fierbinti sunt un mare risc pentru pasageri.
4. Numai voi, nu și pasagerul, trebuie să semnalizeze cu mâna.
5. Asigurați-vă că pasagerul poartă echipament de protecție adecvat (inclusiv casca).

Asigurați-vă că motocicletă voastră este construită pentru transportul pasagerilor. Consultați manualul pentru a verifica dacă trebuie ajustată presiunea în roți.

Pasagerul trebuie să stea cât mai în față posibil, dar fără să va înghesuie. Asigurați-vă că pasagerul știe că trebuie să stea nemiscat. Motocicleta voastră trebuie să aibă o sa și suporturi de picioare pentru pasager.

## CAPITOLUL 5 - Mersul în grup

Mersul în grup este acceptabil dar nu aveți drepturi speciale pe drum.

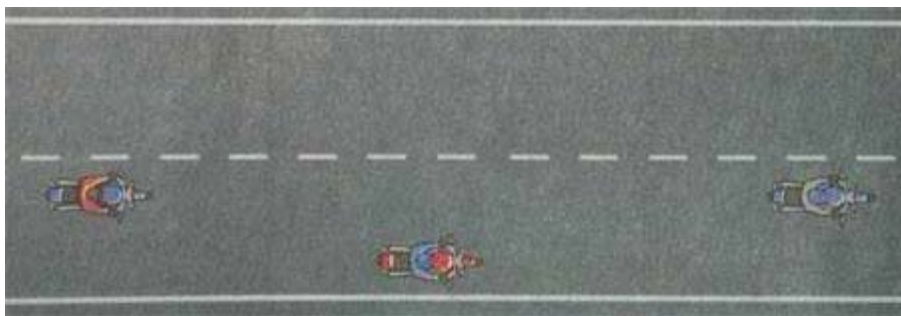
Alegeți un lider experimentat și puneți conducătorii neexperimentați în urmă liderului.

Luati în considerare mărimea grupului și limitați-o la patru-cinci motociclete. Dacă aveți mai multe decât atât, formați două grupuri mai mici.

Niciodată nu rulați în paralel. Dacă o faceți pe aceeași bandă este ilegal, și dacă o faceți în benzi separate poate incomoda traficul și poate limita abilitatea de manevră în caz de urgență.

Folosiți regula celor două secunde față de cel din față. Pastrați o distanță suficientă între motociclete.

Planuiți în avans. Asigurați-vă toată lumea cunoaște traseul. Lăsați ultima motocicletă să stabilească viteza. Nimeni nu trebuie să se grăbească pentru a ține pasul. Folosiți oglinzile retrovizoare pentru a supraveghea motocicletă din spatele vostru.



Orice grup de motociclete rulează cel mai bine în formație zig-zag ("staggered"), cu liderul și ultimul motociclist pe partea stângă a benzii.

Plasați motociclistii neexperimentați în spatele liderului - acolo e mai puțin probabil să incurce. Folosiți oglinzile retrovizoare și ajustați viteza în funcție de cel din spatele vostru. Este cel mai bun mod de a sta împreună.

## Capitolul 6 - Conducerea în condiții dificile

### CONSTIENTIZAREA PERICOLELOR

Anticiparea este cea mai bună metodă de a evita o situație periculoasă. Dacă puteți recunoaște o situație periculoasă, vă puteți pregăti din timp planul de evitare. Stați cu atenția la maxim și observați tot ce se întâmplă în jurul vostru, luați acțiuni după necesități. Când observați un potențial pericol, încetiniți și planuiți acțiunile care să permită evitarea neprevăzutului.

De exemplu, dacă observați copii jucându-se lângă sosea, pregătiți-vă să acționați dacă unul sare în stradă. Dacă se apropie mașini de o intersecție și una nu cedează trecerea, fiți pregătiți să reacționați. Învațați cum să procedați când auziți sirena unui tren în timp ce vă apropiați de o trecere la nivel cu calea ferată. Înțelegeți ce înseamnă pentru voi și pentru motociclete când drumul se schimbă din asfalt în griblulară.

Sunt cazuri în care puteți pune viața altei persoane în pericol. Când vă planuiți acțiunile, trebuie să luați în considerare atât evitarea pericolului cât și pericolele auxiliare care pot apărea din cauza evitării situației inițiale. De exemplu, trebuie să știți cât de aproape de voi este mașina din spate atunci când franati brusc. Trebuie să știți ce se petrece în toate direcțiile în jurul vostru.

### CONDUCEREA PE TIMP DE NOAPTE

Când conduceți noaptea riscul de a fi loviți crește foarte mult. Chiar și cu cele mai bune lumini, nu puteți vedea clar, și nu puteți fi văzuți clar. Pentru a conduce în siguranță trebuie să:

- Mergeți mai încet decât ați face-o în timpul zilei
- Pastrați distanță mai mare față de vehiculul din față. În felul acesta va dați mai mult timp de reacție. Pastrați o distanță de 3-4 secunde.
- Semnalizați mai devreme și franati mai devreme.
- Nu depășiți dacă este necesar.
- Fiți siguri că puteți opri în timp util dacă apare un obstacol în raza de acțiune a farurilor. Nu depășiți această limită dată de raza de acțiune a farurilor.
- Stați în alertă. Totul este mai greu de observat pe timp de noapte. Dacă vă este somn, opriți-vă.
- Pastrați-vă ochelarii (goggles), viziera (face shield) și parbrizul (windshield) curate. Dacă sunt tare zgăriate înlocuiți-le. Pe timp de noapte folosiți numai lentile clare, necolorate.
- Asigurați-ve că sunteți văzuți. Stergeți-vă farurile și reflectorizantele dacă dunt murdare. Purtați culori vii și deschise. Adugați banda reflectorizantă în locurile în care ajută cel mai mult. O vestă reflectorizantă este ideală.
- Fiți atenți la animalele care pot sări în stradă din santurile de pe marginea drumurilor. Uitați-vă de-a lungul drumului în

departare pentru a observa mișcările animalelor și reflexia ochilor.

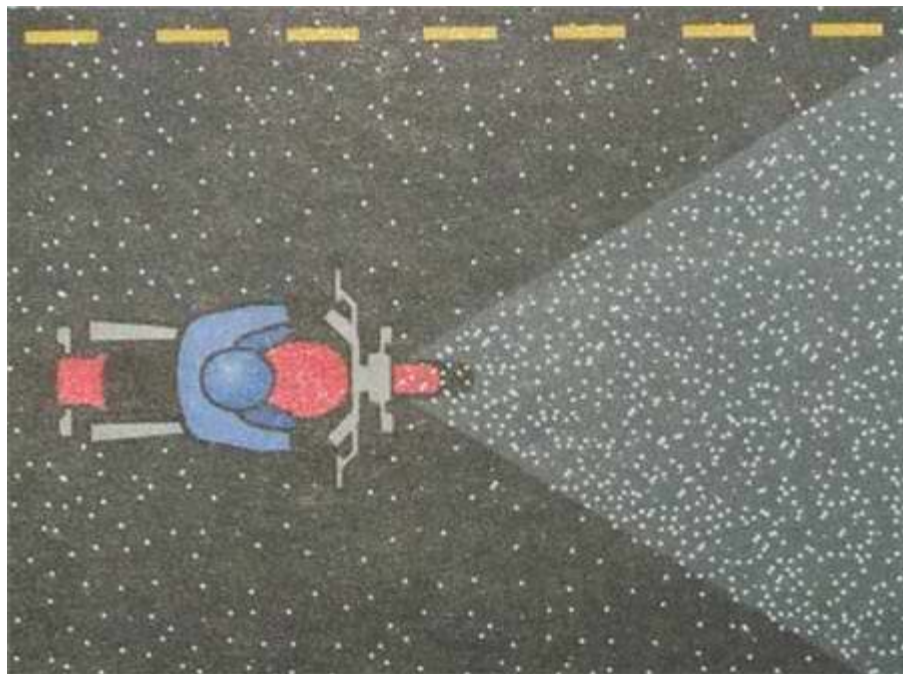


Pastrati-va ochelarii, viziera și parbrizul curate. Purtați vesta reflectorizantă.

## CONDUCEREA PE VREME PROASTĂ

Fiti la fel de precauți și luați aceleași măsuri ca și la mersul pe timp de noapte. Când aveți de a face cu vremea proastă, aveți o mai mare grijă la frână și accelerație.

Nu veți vedea prea multe motociclete pe drumuri de iarnă. Este prea periculos și inconfortabil. Gândiți-va de două ori înainte să conduceți pe vreme proastă.



Folosiți faza scurtă, deoarece faza lungă va orbeste (luminează zapada, fumul, etc din aer).

## CONDUCEREA PE SUPRAFETE PERICULOASE

Suprafețele periculoase cum ar fi asfaltul ud, griblura, noroiul, mazga, zapada, poleiul, marcajele vopsite de pe sosea, capacele metalice de canale trebuie evitate pe cât posibil. Dacă totuși nu puteți evita urmați următoarele sfaturi:

- Incetiniți.
- Țineți brațele și încheietura mâinii lejere (loose) și picioarele pe suporturi.
- Nu bruscați frânele, apăsați ușor și progresiv (use your brakes smoothly and gently)
- Evitați mișcările bruște. Trebuie să virati, franați, accelerați și schimbați vitezele cât mai gradual și mai puțin posibil.
- Debreiați ușor și progresiv.

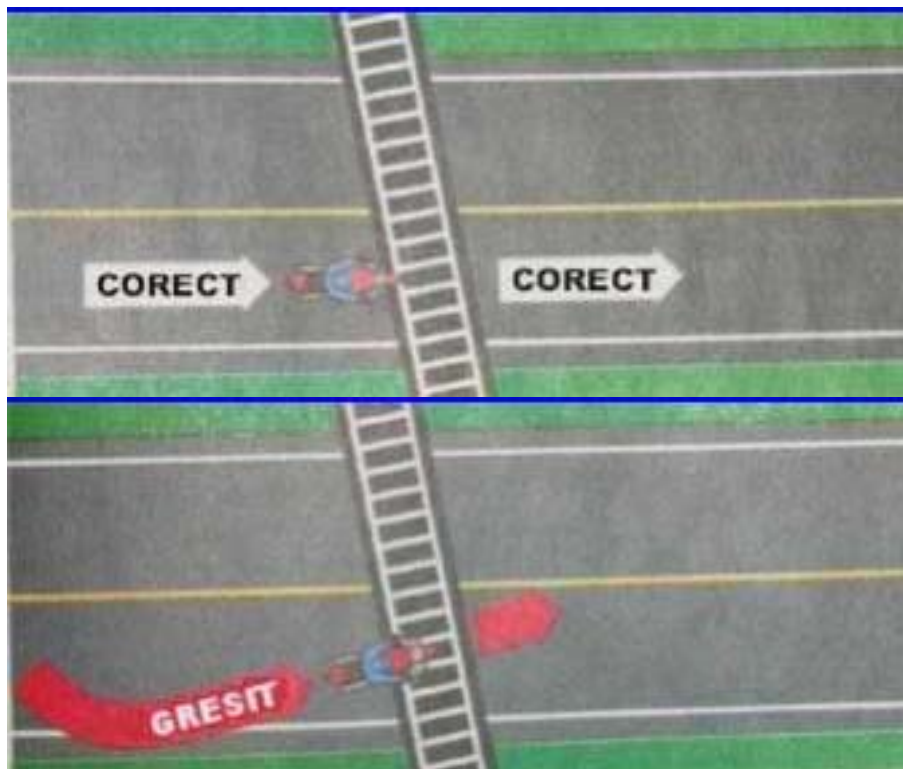
**Impuritățile (praf, nisip, griblura) pe asfalt** sunt la fel de periculoase ca și un drum alunecos.

- Incetiniți și conduceți cu grijă. Griblura și nisipul pot fi mai puțin periculoase dacă reduceți viteza.
- Țineți mâinile relaxate dar ferme pe ghidon.
- Dacă roata din față derapează (weaves), un pic lasați-o. Țineți brațele și încheieturile flexate, picioarele pe suporturi.
- Evitați opririle rapide pe cât posibil.

**Când traversați o denivelare**, încercați să abordați obstacolul (head on) dacă este posibil. Unele suprafețe cum ar fi capetele de pod, capacele de santuri, sunt făcute din grilaje metalice. Motocicleta va vibra și va "dansa" (wander) în timp ce

traversați grilajul. Nu strângeți ghidonul. În mod normal nu este pericolul dacă încetiniți înainte de obstacol și mențineți o viteză constantă.

**Atenție:** Uleiul scurs din mașini și camioane în mod normal se strânge în centrul benzii de circulație. Pentru a evita situațiile periculoase, circulați pe banda lăsată de roțile din stânga ale celorlalte vehicule, și fiți precauți. Când traversați caile ferate care nu sunt perpendiculare cu sosea este bine să încetiniți înainte și să le traversați trecând drept în față.



## CAPITOLUL 7 - Urgente în timpul mersului

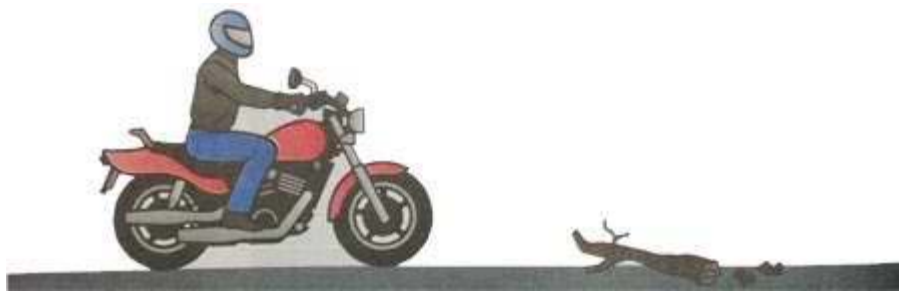
### EVITAREA OBSTACOLELOR

O oprire de urgență poate să nu fie suficientă pentru a evita lovirea unui obstacol apărut în calea voastră. Dacă o bucată de moloz sau o groapă apare brusc în calea voastră, uneori singurul mod de evitare este de a face un viraj rapid. Secretul unui viraj rapid este de a înclina motocicletă rapid în direcția în care vreți să virati. Pentru a înclina motocicletă, contra-virati (contra-virarea înseamnă să virezi într-o direcție pentru a trimite motocicletă în direcție opusă). Dacă vreți să faceți dreapta, împingeți ghidonul cu mâna dreaptă, și invers. Aceasta va face roata din față să se miste un pic către stânga. Rezultatul este o înclinare spre dreapta. În timp ce motocicletă începe să se incline, puteți să întoarceți ghidonul în direcția în care se inclina, pentru a evita căzătura.

### TRECEREA PESTE OBSTACOLE

Uneori nu aveți încotro și trebuie să treceți peste un obiect pe care l-ați văzut prea târziu să mai puteți vira. În această situație, regulile de bază care trebuie urmate sunt:

- Țineți miinile relaxate, dar ferme pe ghidon.
- Mențineți o trasa dreapta.
- Ridicați-va un pic pe suporti.
- Lasati-va greutatea pe spate.
- Accelerați ușor când roata din față ajunge la obiect.
- Încetiniți și lasati-va în față când treceți peste obiect.
- Reveniți la poziția și viteza normale.



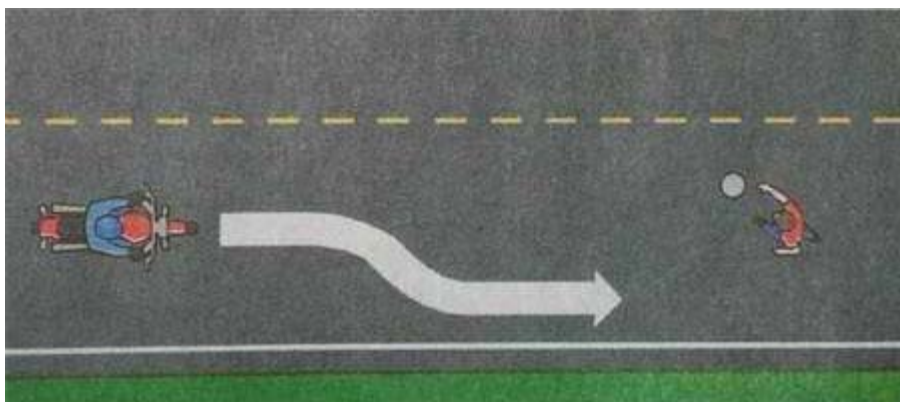
## OPRIRILE BRUSTE

Daca trebuie sa va opriti brusc:

- Tineti motocicleta verticala si in linie dreapta cu ghidonul drept.
- Folositi fiecare frana cat de tare puteti, dar fara a bloca vreo roata.
- Daca roata se blocheaza si derapeaza, poate aluneca intr-o parte facand motocicleta greu de controlat.
- Daca trebuie sa franati cu roata din fata rotita, faceti-o gradual. Accentuati mai mult pe frana spate.

Trebuie sa exersati pentru a stii cat de tare puteti frana fara sa blocati roata si sa derapati:

- In situatii de urgenta, folositi ambele frane la maxim. Chiar daca rotile se blocheaza, poate nu aveti alta optiune.
- Aminiti-va, daca luati picioarele de pe suporti pentru balansare, numai frana fata ramane activa.



1. Verificati oglinzile. Daca cineva este in spate aproape voi, incercati sa continuati sa va miscati (daca puteti) pentru a nu fi loviti din spate.
2. Se poate sa puteti vira la dreapta daca conditiile o permit. Nu franati in timp ce virati.
3. Greutatea se muta in fata in timp ce franati, iar frana fata este in special puternica. Folositi-o bine, dar respectati-o. Aproximativ 75% din capacitatea de franare este pe frana fata.

## EXPLOZIILE DE CAUCIUC (PENELE)

Daca faceti pana/explozie, trebuie sa reactionati rapid sa va pastrati balansul. Nu puteti auzi intotdeauna o explozie, dar trebuie sa detectati pana din modul in care motocicleta reactioneaza.

O pana pe fata este mai periculoasa deoarece afecteaza la virare. Daca roata fata face pana, se va simti ca virarea este mai grea. Daca roata spate face pana, spatele motocicletei va avea tendinta sa se miste dintr-o parte in alta.



Dacă roata din spate explodează, păstrați-vă poziția pe motocicletă. **Nu franati.** Mai bine lăsați accelerația. Când ați încetinit destul, ieșiți de pe partea circulată a drumului și folosiți frâna față cu grijă, până la oprire.



Dacă roata față explodează, țineți-vă bine și încercați să îndreptați ghidonul, mutați-vă greutatea spre spate. Din nou, nu franati, dar lăsați accelerația. Când ați încetinit destul, ieșiți de pe partea circulată a drumului și folosiți frâna spate până la oprire.

## BLOCAREA ACCELERATIEI

O accelerație blocată necesită gândire rapidă. Dacă accelerația este larg deschisă, folosiți împreună contactul de oprire a motorului și ambreiajul, urmând o franare. Dacă se blochează într-o poziție normală, uitați-vă după un loc sigur pentru oprire, semnalizați intenția, iar după ce ați ajuns într-un loc sigur, folosiți împreună contactul de oprire a motorului și ambreiajul. Apoi folosiți frânele.

## VOBLAJUL

Când ruiați la viteze mari, dintr-o dată roata din față poate să înceapă să vobleze sau să tremure dintr-o parte în alta.

Singurul lucru care-l puteți face este să faceți față situației.

- Nu franati.
- Țineți ghidonul ferm, dar nu încercați să opriți tremurătul.
- Închideți accelerația gradual și ieșiți de pe carosabil cât de repede puteți.
- Dacă încercați să accelerați în voblaș, doar veți înrăutăți situația.
- Cauzele tipice pentru voblaș sunt: presiunea inegală în roți, roți nealiniate sau înclinate, spate slabite, parbriz montat prost, transmisie proastă, viteza prea mare pentru designul motocicletei.

## OBIECTE ZBURATOARE

Un motociclist poate fi lovit de asemenea obiecte, cum ar fi insectele, pietre aruncate de alte vehicule. Rezultatul, presupunând că nu aveți protecție pentru față, poate varia de la obstrucționarea vizibilității la dureri mari sau orbire temporară.

Orice s-ar întâmpla, concentrați-vă să controlați motocicletă și să rămâneți pe drum. Cât mai repede posibil, când e sigur, ieșiți de pe partea carosabilă și rezolvați problema.

Niciodată nu încercați să rezolvați problema când sunteți în trafic. Aveți nevoie de ambele mâini și de toată concentrarea pentru a rezolva alte probleme care pot apărea. Este mai bine să faceți un singur lucru odată.



## CAPITOLUL 8 - Rezumat

- Învațați să conduceți motocicletă cum trebuie. Îndreptați-vă atenția către un curs profesional.
- Un număr mare de accidente se întâmplă motociclistilor cu doar câteva luni de experiență. Căpătați experiență în cele mai bune condiții și în trafic redus.
- Un motociclist se supune aceluiași reguli ca și alți participanți la trafic.
- Farul motocicletei trebuie să fie pornit în tot timpul în care conduceți.
- Supra-franarea unei roți sau a ambelor este cea mai întâlnită cauză a derapajului. Dacă roata din față se blochează, dați drumul la frână imediat. Dacă roata spate se blochează, lăsați-o blocată. Dacă derapajul este din cauza supra-accelerației, lăsați accelerația. Virati încet în direcția în care vreți să vă îndreptați cu față motocicletei.
- Fiti atenți la nisip, griblura, sau lichide scurse pe asfalt. Acestea pot fi periculoase, cauzând pierderea controlului. Încetiniți și apăcați ghidonul cu fermitate.
- Mențineți-vă poziția în banda de mers. Nu tăiați calea celorlalți participanți la trafic. Pastrați o distanță corespunzătoare folosind regula celor două secunde.
- Întotdeauna aruncați o privire scurtă peste umăr înainte să schimbați banda de mers.
- Folosiți-vă ochii și oglinzile pentru a ști unde sunt și ce fac ceilalți șoferi.
- Întotdeauna semnalizați-vă intențiile cu mult în avans.
- Când sunteți în mișcare, genunchii trebuie ținuți lângă rezervor.
- Nu supra-încarcați motocicletă. Consultați manualul de utilizare pentru detalii și informații suplimentare.
- Protejați-vă de vreme. Îmbracați-vă corespunzător și folosiți casti omologate pentru voi și pasager.
- Un parbriz, ochelari sau viziera oferă protecție și merita investiția.
- Nu conduceți prea mult într-o zi. Faceți pauze dese pentru odihnă. Exercițiile de întindere înainte de cursă și în timpul pauzelor vă vor ține în formă.
- Faceți-vă vizibili și conduceți în defensivă. Conduceți ca și când ceilalți nu v-au văzut.
- Când conduceți cu vânt lateral puternic, fiți pregătiți pentru o schimbare bruscă a intensității vântului.
- Evitați pe cât posibil mersul când drumul este înghețat, ud sau alunecos.
- Priviți și planuiți dinainte. Nu vă lăsați luați prin surprindere.
- Folosiți un manometru zilnic. Mențineți presiunea în roți la valoarea recomandată de producătorul motocicletei. Faceți verificarea când cauciucurile sunt reci.

Fisier creat de [Alex Sovu](#) după "Operator's Licence INFORMATION of Alberta, Canada", cu speranța că cei care vor citi acest document vor reuși să evite accidente și să conducă mai în siguranță.